

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

HÀ MỸ HẠNH

**PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI
CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM
KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC TRONG ĐÀO TẠO
THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2015

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

HÀ MỸ HẠNH

**PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI
CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM
KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC TRONG ĐÀO TẠO
THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ**

**Chuyên ngành: Lý luận và Lịch sử giáo dục
Mã số: 62.14.01.02**

LUẬN ÁN TIẾN SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

***Người hướng dẫn:* PGS.TS. NGUYỄN THỊ TÍNH**

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu của luận án là khách quan, trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình khoa học nào khác.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2015

Tác giả luận án

Hà Mỹ Hạnh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC.....	ii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	3
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	3
4. Giả thuyết khoa học	3
6. Phạm vi nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu.....	4
8. Những luận điểm khoa học cần bảo vệ	6
9. Đóng góp mới của đề tài	7
10. Cấu trúc của đề tài.....	7
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ.....	8
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	8
1.1.1. Trên thế giới.....	8
1.1.2. Ở Việt Nam	12
1.2. Một số khái niệm công cụ	18
1.2.1. Năng lực	18
1.2.2. Hoạt động xã hội	20
1.2.3. Năng lực hoạt động xã hội	23
1.2.4. Phát triển năng lực hoạt động xã hội.....	25
1.3. Những vấn đề cơ bản về phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP	27
1.3.1. Đặc điểm tâm lý của SV.....	27

1.3.2. Đặc điểm về môi trường sống, giao tiếp, học tập và hoạt động xã hội đặc thù của SV ĐHSP	28
1.3.3. Các thành tố trong quá trình phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP	30
1.3.4. Các con đường phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP	42
1.4. Phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP trong đào tạo theo HCTC	46
1.4.1. Đặc trưng và tác động của đào tạo theo HCTC tới NLHĐXH	46
1.4.2. Yêu cầu đặt ra cho phát triển NLHĐXH trong đào tạo theo tín chỉ	47
1.4.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến quá trình phát triển NLHĐXH cho SV các trường ĐHSP trong đào tạo theo HCTC	49
Kết luận chương 1	54
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI CHO SV CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ	
2.1. Khái quát về các trường đại học thuộc khu vực miền núi phía Bắc	55
2.2. Phân tích chương trình đào tạo ở các trường ĐHSP hiện nay đối với việc phát triển NLHĐXH.....	56
2.3. Tổ chức khảo sát thực trạng phát triển NLHĐXH cho SV các trường ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc trong đào tạo theo HCTC.....	57
2.3.1. Mục đích khảo sát	57
2.3.2. Đối tượng khảo sát	58
2.3.3. Phương pháp khảo sát	58
2.4. Kết quả khảo sát	59
2.4.1. Nhận thức của GV, SV về việc phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc.....	59
2.4.2. Thực trạng về nội dung phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc.....	62
2.4.3. Thực trạng về phương pháp phát triển NLHĐXH cho SV khu vực miền núi phía Bắc.....	70
2.4.4. Thực trạng về các con đường phát triển NLHĐXH cho SV khu vực miền núi phía Bắc.....	72

2.4.5. Ưu và nhược điểm của phương thức đào tạo theo HCTC trong việc phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP.....	75
2.4.6. Thực trạng về những khó khăn trong việc phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP	77
2.4.7. Thực trạng về NLHĐXH của SV ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc	79
2.5. Đánh giá chung về thực trạng	80
Kết luận chương 2	82
Chương 3. BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ	
3.1. Nguyên tắc xây dựng biện pháp.....	83
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu.....	83
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính đối tượng.....	83
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	83
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	84
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống.....	84
3.2. Các biện pháp phát triển NLHĐXH cho SV các trường ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc.....	85
3.2.1. Xác định quy trình phát triển NLHĐXH cho SV các trường ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc phù hợp với phương thức đào tạo theo HCTC.....	85
3.2.2. Các biện pháp phát triển NLHĐXH cho SV các trường ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc.....	88
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	117
Kết luận chương 3	118
Chương 4. THỰC NGHIỆM CÁC BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HOẠT ĐỘNG XÃ HỘI CHO SV ĐẠI HỌC SƯ PHẠM KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC TRONG ĐÀO TẠO THEO HỌC CHẾ TÍN CHỈ	
4.1. Khái quát chung về thực nghiệm sư phạm.....	119
4.1.1. Mục đích thực nghiệm	119
4.1.2. Đối tượng thực nghiệm	119
4.1.3. Nội dung thực nghiệm.....	120
4.1.4. Phương pháp thực nghiệm	121

4.1.5. Tiêu chí đo và đánh giá	122
4.1.6. Phương pháp xử lý số liệu.....	125
4.2. Đánh giá và nhận xét kết quả thực nghiệm	128
4.2.1. Phân tích kết quả thực nghiệm đợt 1	128
4.2.2. Phân tích kết quả thực nghiệm đợt 2.....	136
Kết luận chương 4	147
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	148
1. Kết luận	148
2. Khuyến nghị	149
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH CÔNG BỐ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN	151
TÀI LIỆU THAM KHẢO	152
PHỤ LỤC	161

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nội dung chữ viết tắt
1	CĐR	Chuẩn đầu ra
2	CMHS	Cha mẹ học sinh
3	ĐHSP	Đại học sư phạm
4	ĐHTN	Đại học Thái Nguyên
5	ĐHTT	Đại học Tân Trào
6	GV	Giảng viên
7	HCTC	Học chế tín chỉ
8	HĐXH	Hoạt động xã hội
9	HTHT	Học tập hợp tác
10	HĐTN	Hoạt động trải nghiệm
11	HTTCDH	Hình thức tổ chức dạy học
12	KTĐG	Kiểm tra, đánh giá
13	LVN	Làm việc nhóm
14	NLHĐXH	Năng lực hoạt động xã hội
15	NVSP	Nghiệp vụ sư phạm
16	PP	Phương pháp
17	RLNVSP	Rèn luyện nghiệp vụ sư phạm
18	SV	Sinh viên
19	TNCSHCM	Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh
20	TNTPHCM	Thiếu niên tiên phong Hồ Chí Minh
21	TNC	Tự nghiên cứu

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.7.	Ưu và nhược điểm của phương thức đào tạo theo HCTC trong việc phát triển NLHĐXH cho SV ĐHSP	76
Bảng 2.9.	Đánh giá của GV và SV về thực trạng NLHĐXH của SV ĐHSP khu vực miền núi phía Bắc	79
Bảng 3.1.	Tổng hợp mục tiêu	92
Bảng 3.2.	Lịch trình chung	93
Bảng 3.3.	Lịch trình cụ thể.....	94
Bảng 4.1.a.	Nhóm thực nghiệm và đối chứng đợt 1	119
Bảng 4.1.b.	Nhóm thực nghiệm và đối chứng đợt 2	120
Bảng 4.2.	Tham số thống kê kết quả bài kiểm tra môn GDH của các nhóm TN và ĐC đợt 1.....	130
Bảng 4.3.	Tham số thống kê kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ của các nhóm TN và ĐC đợt 1	131
Bảng 4.4.	Kết quả kỹ năng HĐXH sau thực nghiệm đợt 1 của các nhóm TN và ĐC	132
Bảng 4.5.	So sánh kết quả kỹ năng HĐXH trước và sau TN đợt 1 của nhóm TN ...	133
Bảng 4.6.	Tham số thống kê kết quả bài kiểm tra môn GDH của các nhóm TN và ĐC đợt 2	140
Bảng 4.7.	Tham số thống kê kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ của các nhóm TN và ĐC đợt 2	142
Bảng 4.8.	Kết quả kỹ năng HĐXH sau thực nghiệm đợt 1 của các nhóm TN và ĐC	142
Bảng 4.9.	So sánh kết quả kỹ năng HĐXH trước và sau TN đợt 1 của nhóm TN	143

DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 2.1.a.	Nhận thức của GV về ý nghĩa việc phát triển NLHĐXH.....	59
Biểu đồ 2.1.b.	Nhận thức của SV về ý nghĩa việc phát triển NLHĐXH.....	61
Biểu đồ 2.2.a.	Ý kiến của GV về kiến thức HĐXH đã phát triển cho SV	62
Biểu đồ 2.2.b.	Ý kiến của SV về kiến thức HĐXH đã phát triển cho SV	63
Biểu đồ 2.3.a.	Ý kiến của GV về những kĩ năng đã được phát triển	65
Biểu đồ 2.3.b.	Ý kiến của GV về những kĩ năng đã được phát triển cho SV	66
Biểu đồ 2.4.a.	Ý kiến của GV về những thái độ đã được phát triển cho SV.....	68
Biểu đồ 2.4.b.	Ý kiến của SV về những thái độ đã được phát triển cho SV	69
Biểu đồ 2.5.a.	Ý kiến của GV về phương pháp phát triển NLHĐXH	70
Biểu đồ 2.5.b.	Ý kiến của SV về phương pháp phát triển NLHĐXH.....	72
Biểu đồ 2.6.a.	Ý kiến của GV về các con đường phát triển NLHĐXH	73
Biểu đồ 2.6.b.	Ý kiến của SV về các con đường phát triển NLHĐXH.....	74
Biểu đồ 2.7.	Những khó khăn của GV trong việc phát triển NLHĐXH	77
Biểu đồ 4.1.	Kết quả kiểm tra kĩ năng HĐXH đầu vào đợt 1 của nhóm TN và ĐC ...	129
Biểu đồ 4.2a.	Kết quả bài kiểm tra môn GDH sau TN đợt 1 của nhóm TN1 và ĐC1	130
Biểu đồ 4.2b.	Kết quả bài kiểm tra môn GDH sau TN đợt 1 của nhóm TN2 và ĐC2	130
Biểu đồ 4.3a.	Kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ sau TN đợt 1 của nhóm TN1 và ĐC1	131
Biểu đồ 4.3b.	Kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ sau TN đợt 1 của nhóm TN2 và ĐC2.....	131
Biểu đồ 4.4.	Kết quả kĩ năng HĐXH sau TN đợt 1 của nhóm TN và ĐC	133
Biểu đồ 4.5a.	Kết quả bài kiểm tra đầu vào đợt 2 của nhóm TN3 và ĐC3.....	137
Biểu đồ 4.5b.	Kết quả bài kiểm tra đầu vào đợt 2 của nhóm TN4 và ĐC4.....	137
Biểu đồ 4.6a.	Kết quả TBC các nhóm kĩ năng HĐXH của nhóm TN3 và ĐC3	138
Biểu đồ 4.6b.	Kết quả TBC các nhóm kĩ năng HĐXH của nhóm TN4 và ĐC4	138
Biểu đồ 4.7a.	Kết quả bài kiểm tra môn GDH sau TN đợt 2 của nhóm TN3 và ĐC3	139
Biểu đồ 4.7b.	Kết quả bài kiểm tra môn GDH sau TN đợt 2 của nhóm TN3 và ĐC3	139
Biểu đồ 4.8a.	Kết quả bài kiểm tra môn GDH sau TN đợt 2 của nhóm TN4 và ĐC4	140
Biểu đồ 4.8b.	Kết quả bài kiểm tra môn GDH sau TN đợt 2 của nhóm TN4 và ĐC4	140
Biểu đồ 4.9a.	Kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ sau TN đợt 2 của nhóm TN3 và ĐC3	141
Biểu đồ 4.9b.	Kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ sau TN đợt 2 của nhóm TN3 và ĐC3	141
Biểu đồ 4.10a.	Kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ sau TN đợt 2 của nhóm TN4 và ĐC4.....	141
Biểu đồ 4.10b.	Kết quả bài kiểm tra môn PPCTĐĐ sau TN đợt 2 của nhóm TN4 và ĐC4.....	141